

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNE DIREKCIJE ROBNIH REZERVI**

na dan 31.12.2013. godine

Broj: 03-27/14

Sarajevo, mart 2014. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	2
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	4
1.	Uvod	5
2.	Predmet, cilj i obim revizije	5
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	5
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija	6
5.	Obavljanje poslova iz nadležnosti Direkcije	8
6.	Budžet i izvršenje budžeta za 2013. godinu	11
6.1	Kapitalni izdaci	12
6.2	Nabavka robnih rezervi	13
7.	Imovina, obaveze i izvori sredstava	14
7.1	Imovina (gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja, stalna sredstva)	15
7.2	Popis imovine, potraživanja i obaveza	15
8.	Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH	16
III.	REZIME DATIH PREPORUKA	17
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1
	Pregled rashoda Budžeta za 2013. godinu	1
	Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine	1

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalne direkcije robnih rezervi** za 2013. godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdatcima i finansiranju, Posebni podaci o platama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) na dan 31. decembar 2013. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Federalne direkcije robnih rezervi odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Federalne direkcije robnih rezervi je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama danim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizorski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Ne možemo potvrditi da su se poslovi federalnih robnih rezervi u 2013. godini obavljali u skladu sa članom 7. Zakona o federalnim robnim rezervama. Istim je utvrđeno da se poslovi federalnih robnih rezervi obavljaju na osnovu srednjoročnog programa od pet godina i godišnjeg programa koji nisu doneseni. U skladu sa članom 8. Zakona, iste donosi Vlada FBiH na prijedlog Direkcije na osnovu usaglašenog prijedloga nadležnih ministarstava. Međutim, Federalna direkcija robnih rezervi nije načinila prijedloge navedenih programa.**

Neophodnost donošenja ovih programa ističemo posebno iz razloga što se istim, sukladno navedenom zakonu, određuje: vrsta, količina i vrijednost federalnih robnih rezervi, izvori finansijskih sredstava i njihov raspored po namjenama, teritorijalni razmještaj federalnih robnih rezervi, količine robe za obnavljanje, najmanja količina robe koja mora biti stalno na raspolaganju za potrebe snabdjevanja u slučaju prirodnih i drugih nesreća većeg obima i rata te broj dana snabdjevanja ovim količinama i uslovi pod kojima se određene vrste i količine federalnih robnih rezervi povjeravaju na skladištenje. Takođe, navedenim zakonom je utvrđeno da o kupovini robe za potrebe federalnih robnih rezervi odlučuje direktor u skladu sa godišnjim programom kao i da se federalne robne rezerve održavaju povremenim obnavljanjem a u skladu sa godišnjim programom (tačka 5;6 i 6.2 Izvještaja);

2. Federalna direkcija robnih rezervi, prilikom izrade budžeta za 2013. godinu, nije sačinila plan nabavke stalnih sredstava-robni rezervi koji mora biti usaglašen sa prijedlogom finansijskog plana kako je to regulirano Zakonom o budžetima u FBiH. Sačinjen je samo prijedlog plana nabavke materijala, usluga i opreme za potrebe Direkcije od 25.06.2013. godine na koji je direktor Direkcije dao saglasnost (tačka 6.2 Izvještaja);
3. Ne možemo potvrditi efikasnost korištenja dijela sredstava koja su odobrena Budžetom FBiH za 2013. godinu Federalnoj direkciji robnih rezervi za nabavku robnih rezervi. Iako je budžet za 2013. godinu objavljen u „Službenim novinama FBiH“ već 10.12.2012. godine a dokumentacija temeljem koje je sačinjen Prijedlog budžeta za 2013. godinu sadrži stavku nabavke naftnih derivata, Federalna direkcija robnih rezervi je pokrenula aktivnosti na nabavki dizel goriva tek krajem septembra 2013. godine. Kao rezultat tih aktivnosti uslijedio je Zaključak Vlade FBiH od 23.10.2013. godine kojim je Federalna direkcija robnih rezervi zadužena da poduzme aktivnosti na pokretanju postupka nabavke dizel goriva u vrijednosti cca 4.500.000 KM. Međutim, do kraja 2013. godine nabavka nije izvršena. Federalna direkcija robnih rezervi je u operativnom mjesečnom planu za mjesec novembar i decembar planirala navedenu nabavku, međutim od strane Federalnog ministarstva finansija operativnim budžetom nisu bila odobrena sredstva za navedenu nabavku (tačka 6.1 Izvještaja);
4. Ne može se potvrditi opravdanost, odobravanja (prolongiranja) zamjene perioda znavljanja merkantilne pšenice skladištaru „Klas“ d.d. Sarajevo u količini 7.895,76 tona od strane direktora Direkcije na period od devet i pol mjeseci (prethodno odobreno znavljanje na period od pet mjeseci) (Tačka 5 izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji **Federalne direkcije robnih rezervi**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2013. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Federalne direkcije robnih rezervi tokom 2013. godine osim u tačkama 1, 2, 3 i 4 bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Bez dalje kvalifikacije našeg mišljenja skrećemo pažnju na sljedeće:

Zakonom o federalnim robnim rezervama utvrđena je obaveza donošenja srednjoročnog programa (od pet godina) i godišnjeg programa. Istima se pored ostalog određuje vrsta, količina i vrijednost federalnih robnih rezervi, izvori finansijskih sredstava i njihov raspored po namjenama, teritorijalni razmještaj federalnih robnih rezervi (zasnovan na načelu odbrane i potreba snabdjevanja), količina robe za obnavljanje i najmanja količina robe koja mora biti stalno na raspolaganju za potrebe snabdjevanja u

slučaju prirodnih i drugih nesreća većeg obima i rata i broj dana snabdjevanja ovim količinama. Navedene programe donosi Vlada FBiH na prijedlog Federalne direkcije a na osnovu prethodno usaglašenog prijedloga sa nadležnim ministarstvima. Takođe, u skladu sa navedenim Zakonom, u okviru Federalne direkcije se obrazuje Savjet kao stručno i savjetodavno tijelo koje razmatra i daje mišljenja o bitnim pitanjima vezano za robne rezerve. Članove Savjeta čine direktor Federalne direkcije i po jedan predstavnik nadležnih ministarstava. U okviru utvrđenih nadležnosti od strane Vlade FBiH i Federalne direkcije nisu poduzete odgovarajuće aktivnosti u cilju realizacije naprijed navedenog. Zbog svega naprijed navedenog ne može se potvrditi da su ispunjeni svi preduvjeti vezano za formiranje robnih rezervi odnosno da će se formiranim robnim rezervama moći otkloniti poremećaji u privredi nastali kao posljedica većih prirodnih elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih prilika, odnosno u slučaju rata ili neposredne ratne opasnosti radi koje su iste i formirane. Takođe, postavlja se pitanje opravdanosti izdvajanja budžetskih sredstava za navedene namjene bez prethodno donesenih srednjoročnog i godišnjeg programa.

Sarajevo, 07.03.2014. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić dipl.oec

Generalni revizor
Dr.sc. Ibrahim Okanović dipl.oec

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Federalna direkcija robnih rezervi (u daljem tekstu: Direkcija) je samostalna federalna upravna organizacija formirana temeljem Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave („Službene novine FBiH“ broj 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06). Direkcija vrši stručne i druge poslove koji se odnose na nabavku, razmještaj, zanaavljanje, čuvanje i korištenje robnih rezervi Federacije; provođenje mjera radi intervencija na tržištu, bilansiranje roba za potrebe rezervi Federacije i suradnja sa organima za robne rezerve u županijama, općinama i poduzećima.

Unutarnji ustroj i način rada Direkcije, utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju kao i Izmjenama i dopunama istoga iz 2010. i 2012. godine na koje je Vlada FBiH dala suglasnost. Radom Direkcije rukovodi direktor i odgovoran je za korištenje finansijskih sredstava i materijalnih dobara iz nadležnosti Direkcije i naredbodavac je za ista, a sredstva za rad osiguravaju se u federalnom budžetu.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju sistematizovano je 30 radnih mjesta, dok je budžet odobren za 24 uposlenika. Na dan 31.12.2013. godine u Direkciji su bila uposlena 23 službenika i namještenika.

Sjedište Direkcije je u Sarajevu, u ulici Mula Mustafe Bašeskije br. 6.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Direkcije za 2013. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Direkcije na dan 31.12.2013. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u periodu od novembra 2013. godine do marta 2014. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2013. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, konstatirali smo da:

Direkcija **nije postupila** po datim preporukama koje se odnosi na:

- Obavljanje stručnih i drugih poslova koji se odnose na federalne robne rezerve sukladno Zakonu o federalnim robnim rezervama,
- Poduzimanje aktivnosti u suradnji sa nadležnim institucijama kako bi sa Federalnom upravom civilne zaštite sačinio akt kojim bi se reguliralo pitanje osnova davanja opreme kao i ostala prava i obveze koji proistječu po osnovu dane opreme,
- Sačinjavanje izvještaja skupa sa Federalnom upravom civilne zaštite i Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i izvješćivanja Vlade FBiH sukladno Programu nabavke gumenih čamaca sa pripadajućom opremom, pumpi za vodu i drugih sredstava za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- Dosljedno primjenjivanje Zakona o javnim nabavkama BiH,
- Sačinjavanja akta o tajnosti dokumenata,

Direkcija **je postupila po** preporukama koje se odnose na:

- Stvaranje obaveza ili rashoda u okviru iznosa odobrenog u operativnom budžetu sukladno Zakonu o budžetima u FBiH i Zakonu o izvršenju budžeta u FBiH,
- Evidentiranja primljene robe na osnovu relevantne dokumentacije na odgovarajućoj poziciji sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH,
- Praćenje realizacije zaključenih ugovora u pogledu isporučene količine i kvaliteta robnih rezervi,
- Na poziciji nabavka robnih rezervi i u 2013. godini iskazivane su samo robe vezane za poslovanje iz nadležnosti Direkcije,
- Poduzete su aktivnosti na naplati utvrđenog manjkova po popisu za 2010. godinu,
- Osigurana je dosljedna primjena Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće u dijelu isplate naknada za prevoz sa posla na posao,
- Obračuna i isplata plata i naknada plata sukladno važećim zakonskim i podzakonskim propisima a temeljem prethodno izdatih pojedinačnih rješenja za svakog uposlenika,
- Donošenju rješenja o ocjenjivanju uposlenika sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH,
- Podnošenja zahtjeva za refundaciju bolovanja preko 42 dana prema nadležnom županijskom zavodu zdravstvenog osiguranja,
- Knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih promjena sukladno propisanom kontnom planu i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Riznicu,
- Obavljanje blagajničkog poslovanja sukladno odredbama člana 19. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH i Naputku o blagajničkom poslovanju,
- Uvida u sklopljeni Ugovor o zakupu uredskog prostora sa firmom „Žitopromet Mostar,“
- Pravovremenog poduzimanja potrebnih mjera u cilju naplate potraživanja nakon ispostavljenih faktura za isporučene robne rezerve,
- Poštivanja procedura o načinu korištenja i upotrebi mobilnih i fiksnih telefona,
- Donošenja prijedloga o prestrukturiranju rashoda sukladno Zakonu o budžetima u FBiH,
- Poduzimanja aktivnosti u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu korištenja službenih automobila u organima uprave u FBiH i Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila,

Direkcija je djelimično postupila po preporukama koje se odnose na:

- Planiranja, izvršavanja i evidentiranja izdataka sukladno Zakonu o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta u FBiH i Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH,
- Direkcija je izvršila godišnji popis, međutim Komisija za popis nije izvršila usklađivanje stalnih sredstava Direkcije,
- Kontrolu utroška sredstava reprezentacije, na računima reprezentacije se navodi kojim povodom su isti nastali, ali se sredstva reprezentacije u potpunosti ne koriste samo za obavljanje poslova i zadataka Direkcije,

Nismo izvršili ocjenu postupanja po preporukama jer iste u 2013. godini nisu provodive a odnose se na:

- Donošenje izmjena i dopuna godišnjeg programa rada Direkcije,
- Uvid u obračun i isplatu naknada za rad predsjednika i članova Savjeta Federalne direkcije robnih rezervi temeljem Odluke o isplati naknade za rad predsjednika i članova Savjeta Federalne direkcije,
- Poduzimanju pravovremenih mjera nakon ispostavljenih faktura za isporučene robne rezerve u cilju naplate potraživanja,

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, potpunu primjenu i usklađenost sa zakonima i propisima, pouzdanost finansijskog izvještavanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca. Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola je obaveza rukovodstva Direkcije. Efikasan sistem internih kontrola zahtijeva jasnu internu komunikaciju koja

pretpostavlja da svi uposleni u potpunosti poštuju i provode usvojene politike i procedure kojima su obuhvaćeni poslovi i radni zadaci na koje su raspoređeni u svrhu obavljanja istih.

Organizacija i način rada Direkcije uređena je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji koji predstavlja osnovni i najvažniji pisani akt sustava internih kontrola. Obzirom, da u skladu sa istim, odjeljenje za robne rezerve obavlja stručne poslove iz nadležnosti Direkcije, isto je u drugom mjesecu 2013. godine sačinilo Prijedlog plana rada i finansijskih potreba robnih rezervi za Godišnji program rada u 2013. godini i uputilo ga direktoru. Međutim nije prezentirana dokumentacija da su po navedenom poduzete daljnje aktivnosti. **Zakonom o federalnim robnim rezervama** (u daljem tekstu Zakon) **utvrđeno je da se poslovi federalnih robnih rezervi obavljaju temeljem srednjoročnog programa od pet godina i godišnjeg programa. Nije nam prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je sukladno zakonskom propisu donesen srednjoročni program od pet godina i godišnji program.**

Naprijed Navedenim Zakonom je utvrđeno da su srednjoročni i godišnji program državna tajna. Međutim, nije nam prezentovano da je od strane Direkcije sačinjen **akt o tajnosti** i utvrđeno koja je dokumentacija tajna i povjerljiva, postupanje sa aktima i dokumentacijom okvalificiranim kao tajni ili povjerljivi, tko i na koji način ima pristup tim dokumentima i kako se isti čuvaju.

Zakonom je utvrđeno da se u Direkciji obrazuje **Savjet kao stručno i savjetodavno tijelo**. Članove Savjeta imenuje Vlada FBiH na prijedlog Direkcije. Savjet sačinjava direktor Direkcije i isti je po svojoj funkciji predsjednik Savjeta i po jedan predstavnik federalnih ministarstava nadležnih za poslove obrane, finansija, trgovine, energije, rudarstva i industrije, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zdravstva i jedan istaknut stručnjak sa područja robnih rezervi. Utvrdili smo da je Direkcija tijekom 2012. i 2013. godine imala aktivnosti po ovom pitanju jer je upućivala dopise i tražila od nadležnih ministarstva da kandidiraju članove Savjeta, da potvrde ili predlože novog člana Savjeta u odnosu na Rješenje Vlade FBiH o imenovanju članova Savjeta od 29.05.2008. godine. Kao rezultat navedenih aktivnosti je Prijedlog Rješenja o imenovanju članova Savjeta Direkcije koji je direktor Direkcije 22.11.2013 godine uputio Vladi FBiH. **Međutim, do okončanja naše revizije nije prezentirano da je Vlada FBiH imenovala članove Savjeta.**

Uvidom u sačinjene interne akte i procedure kojima se regulira sistem internih kontrola, utvrdili smo da je Direkcija sačinila sve akte i procedure osim Računovodstvenih politika. Smatramo da je potrebno donijeti vlastite Računovodstvene politike radi specifičnosti obavljanja poslova sa robnim rezervama (u sustavu obračuna PDV-a, obračun kala, rastura, kvara i loma i sl.). Pravilnikom o internoj kontroli su utvrđeni upravljački, administrativno interni, računovodstveni interni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, postupci informiranja, postupci komunikacije, postupci nadgledanja i kontrolne aktivnosti.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2013. godinu utvrdili smo da sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao, što je imalo za posljedicu određene nepravilnosti i propuste u radu koji se odnose na: nepredlaganje zakonom utvrđenih programa (godišnjeg i srednjoročnog) na osnovu kojih se obavljaju poslovi federalnih robnih rezervi, nedonošenja plana nabavke robnih rezervi za 2013. godinu, nepostupanje u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH prilikom nabavke goriva za potrebe Direkcije putem konkurentskog postupka sa objavom, neefikasnost korištenja dijela budžetom odobrenih sredstava za nabavku robnih rezervi koji se odnosio na nabavku dizel goriva u vrijednosti cca 4.500.000 KM i neizvršenje popisa potraživanja i obaveza u potpunosti u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

Takođe u prvom kvartalu 2013. godine uglavnom nije vršena kontrola i nadzor nad uskladištenim robama vezano za količinu, kvalitet i rokove znavljanja što je imalo za posljedicu znavljanja roba u vlastitom skladištu nakon isteka roka trajanja istih tako da u ovom dijelu interne kontrole nisu bile efikasne. Prilikom obavljanja kontrole i nadzora od strane Direkcije nije se u potpunosti poštivao član 19. Uredbe o uslovima skladištenja, obezbjeđenja, nabavke, prodaje, znavljanja, intervencijama na domaćem tržištu i nadzora nad federalnim robnim rezervama kojim je utvrđeno da u slučaju manjka roba, promjena u kvaliteti i količini roba koje se nalaze u skladištima Direkcija može angažovati ovlaštenu kontrolnu kuću, međutim nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je postojao manjak roba ili da je u većini slučajeva bilo promjena kvaliteta

roba pa ne možemo u potpunosti potvrditi, u svim slučajevima, opravdanost angažovanja ovlaštene kontrolne kuće prilikom obavljanja kontrola u 2013. godini.

Interna revizija

Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH je regulisano da Jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva finansija obavlja internu reviziju Direkcije. Presentovan je Izveštaj Jedinice za internu reviziju o reviziji izdataka za usluge prijevoza, javnih nabavka i popisa imovine, obveza i potraživanja u Federalnoj direkciji robnih rezervi za 2012. godinu. Za 2013. godinu nije vršena interna revizija.

U cilju dosljedne primjene zakona i ostalih propisa, potrebno je poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola kao i uspostavljanja efikasnijeg nadzora nad djelovanjem postojećeg sistema internih kontrola.

Potrebno je donijeti vlastite Računovodstvene politike radi specifičnosti obavljanja poslova sa robnim rezervama (u sistemu obračuna PDV-a, obračun kala, rastura, kvara i loma i slično).

Skupa sa Vladom FBiH nastaviti aktivnosti vezano za obrazovanje Savjeta kao stručnog i savjetodavnog tijela Direkcije u skladu sa članom 26. Zakona o federalnim robnim rezervama.

U skladu sa članom 7. Zakona o federalnim robnim rezervama po kojem su programi (srednjoročni od pet godina i godišnji) državna tajna, sačiniti akt o tajnosti dokumenata kojim bi se utvrdilo čuvanje, pristup i postupanje sa aktima i dokumentacijom okvalificiranim kao tajni ili povjerljivi.

5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Direkcije

Direkcija obavlja stručne i druge poslove koji se odnose na federalne robne rezerve temeljem Zakona („Službene novine FBiH“, broj 46/99), Uredbe o uslovima skladištenja, osiguranja, nabavke, prodaje, znavljanja, intervencijama na domaćem tržištu i nadzora nad federalnim robnim rezervama („Službene novine FBiH“, broj 78/09) (u daljem tekstu. Uredba), Uredbe o priznavanju rastura, kala, kvara i loma na robama robnih rezervi i Odluke o rokovima obnavljanja federalnih robnih rezervi („Službene novine FBiH“, broj 4/01, 65/06).

Zakonom je utvrđeno da se poslovi federalnih robnih rezervi obavljaju na osnovu srednjoročnog programa od pet godina i godišnjeg programa. Iste donosi Vlada FBiH na prijedlog Direkcije, na osnovu usaglašenog prijedloga sa ministarstvima nadležnim za poslove: odbrane, finansija, trgovine, energije, rudarstva i industrije, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i zdravstva. Međutim, utvrdili smo da navedeni programi nisu doneseni. Smatramo da je donošenje ovih programa izuzetno značajno i neophodno posebno imajući u vidu da se istim, u skladu sa pomenutim zakonom određuje: vrsta, količina i vrijednost robnih rezervi, izvori finansijskih sredstava i njihov raspored po namjenama, teritorijalni razmještaj federalnih robnih rezervi, količina robe za znavljanje, najmanja količina robe koja mora biti stalno na raspolaganju za potrebe snabdjevanja u slučaju prirodnih i drugih nesreća većeg obima te broj dana snabdjevanja ovim količinama, uvjeti pod kojima se određene vrste i količine federalnih robnih rezervi povjeravaju na skladištenje. Također, navedenim zakonom je regulirano da direktor Direkcije odlučuje o kupovini roba za potrebe federalnih robnih rezervi, da se federalne robne rezerve održavaju povremenim obnavljanjem zavisno o vrsti i prirodi robe i njenom vijeku trajanja a sve u skladu sa godišnjim programom koji treba da prethodno na prijedlog Direkcije donese Vlada FBiH.

Bitno je istaći da Savjet Direkcije koji nije bio imenovan u 2013. godini, u skladu sa Zakonom razmatra i daje mišljenje na: polazne osnove i normative za pojedine robe radi izrade bilanse roba, liste roba koje se predlažu za federalne robne rezerve, prijedloge teritorijalnog razmještaja i disperzije skladišnih kapaciteta za robe, godišnja izvještaja o radu Direkcije, godišnji obračun Direkcije, prijedloge za uvođenje mjera intervencije na tržištu kao i problematiku u vezi federalnih robnih rezervi.

Na osnovu navedenoga možemo zaključiti da nedonošenje ovih programa kao i neformiranje Savjeta Direkcije dovodi u pitanje ispravnost, zakonitost i transparentnost poslovanja robnim rezervama u 2013. godini.

Članom 12. Zakona regulisano je da se **roba obnavlja zamjenom, davanjem na zajam, prodajom i kupovinom** o čemu odlučuje direktor Direkcije. U 2013. godini Direkcija je vršila znavljanje zaliha robnih rezervi: merkantilne pšenice, kukuruza za stočnu hranu, deterđenta, bijelog kristalnog šećera, pilećih konzervi i jestivog suncokretovog ulja. **Već smo istaknuli da se isto uređuje godišnjim i srednjoročnim programima koji nisu doneseni.** Jedini dokument gdje su u većem dijelu ova znavljanja planirana je internog karaktera. Prezentovan je Prijedlog plana rada i finansijskih potreba za godišnji program rada za 2013. godinu odjeljenja za robne rezerve **od 12.02.2013. godine** upućen direktoru Direkcije. Nije prezentovano da je po istom bilo daljih aktivnosti. **Međutim, ni tim prijedlogom nije planirano znavljanje putem zamjene 7.895,76 tona merkantilne pšenice u vrijednosti od 3.947.890 KM, rod 2011. godina uskladištene kod skladištara „Klas“ d.d. Sarajevo.** Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je navedeni skladištar u skladu sa članom 5. Ugovora o skladištenju i znavljanju merkantilne pšenice (**od 17.11.2011. godine**), 11.07.2013 godine dostavio zahtjev direktoru Direkcije za dobivanje saglasnosti za zamjenu radi znavljanja skladištene merkantilne pšenice rod 2011. godina. Navedenim članom je regulisano da je skladištar dužan blagovremeno i uz pismenu saglasnost Direkcije obnoviti ukupnu količinu uskladištene pšenice za ljudsku ishranu iz predmeta ugovora za istu količinu, vrstu pšenice i istog kvaliteta a u skladu sa Odlukom Vlade FBiH o rokovima obnavljanja federalnih robnih rezervi (“Službene novine FBiH” broj 4/01 i 65/06). U slučaju da skladištar to ne učini, dužan je Direkciji nadoknaditi štetu koja je nastala zbog neblagovremenog znavljanja pšenice. Zahtjevom je navedeno da je rok znavljanja 15.12.2013. godine. Isti dan direktor je dao saglasnost na period znavljanja od 11.07.2013. do 15.12.2013. godine. Uvidom u navedenu Odluku Vlade FBiH, utvrdili smo da je orijentacijski rok znavljanja navedene robe 2-3 godine, a rokovi se računaju od prvog dana proizvodnje robe odnosno godine roda određene robe. Tačkom VII navedene Odluke je regulisano da Direkcija može znavljati robne rezerve i prije rokova utvrđenih navedenom Odlukom o čemu odlučuje direktor.

Utvrdili smo da pšenica nije znavljena u roku utvrđenom u datoj saglasnosti. Skladištar je 11.12.2013. godine uputio zahtjev za dobivanje saglasnosti za prolongiranje roka za znavljanje do 30.04.2014. godine. Istim su navedeni razlozi traženja novog roka. Obrazloženo je da je Vlada FBiH 09.07.2013. godine donijela Odluku broj 653 o formiranju kreditne linije za tekuću likvidnost za privredno društvo Klas d.d Sarajevo kojom je formirana kreditna linija u Razvojnoj banci FBiH u iznosu od 10.000.000 KM. Međutim, u zahtjevu se navodi da je kreditni odbor 19.07.2013. godine odbio njihov kreditni zahtjev. Također se navodi, da su, računajući na ta sredstva, 11.07.2013. godine uputili zahtjev Direkciji da u skladu sa navedenim ugovorom zanova pšenicu staru dvije godine. Na kraju zahtjeva se ističe da je Klas d.d. Sarajevo u završnoj fazi pregovaranja za osiguranje potrebnih finansijskih sredstava. Direktor je sazvao kolegij Direkcije na kojem je zaključeno da se da saglasnost za prolongiranje roka znavljanja, te direktor 13.12.2013. godine sukladno zapisniku sa sastanka kolegija daje saglasnost za produljenje roka znavljanja 7.895,76 tona merkantilne pšenice rod 2011. godina. **Znači, u konkretnom slučaju period znavljanja je 9,5 mjeseci i u tom periodu je Direkcija bez navedene količine zaliha merkantilne pšenice.**

Utvrdili smo da je u skladu sa tačkom 13. navedenoga ugovora skladištar, u svrhu osiguranja kvaliteta i količine uskladištene pšenice za ljudsku ishranu, predao Direkciji dvije potpisane i ovjerene bianco mjenice sa klauzulom “bez protesta” i mjeničnu izjavu ovjerenu od strane notara. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno a posebno uzimajući u obzir da nije bilo planirano navedeno znavljanje, da znavljanje nije realizovano u prvobitno utvrđenom roku ne može se potvrditi opravdanost udobravanja (prolongiranja) zamjene perioda znavljanja merkantilne pšenice u periodu od devet i pol mjeseci.**

Također ističemo i da je za znavljanje putem zamjene kukuruza za stočnu hranu ukupne količine 4.943,14 tona koje je izvršeno u 2013. godini data saglasnost na rok zamjene od osam i pol mjeseci, što također smatramo dužim periodom zamjene u odnosu na period za koji bi se mogla znaviti navedena količina. Zamjenu je izvršio skladištar u skladu sa zaključenim ugovorom o skladištenju i znavljanju kukuruza za stočnu hranu.

Vezano za naprijed navedeno ističemo da nije prezentovan akt kojim je utvrđen period za znavljanje putem zamjene robnih rezervi. Navedeno može imati utjecaja na količinu i vrijednost robnih rezervi posebno u slučaju ako se ukaže potreba intervencije robama radi sprečavanja većih poremećaja na tržištu.

Također u 2013. godini je izvršeno znavljanje putem pozajmice 62.550 kg (51.291 KM) bijelog kristalnog šećera na temelju dopisa direktora Direkcije (od 21.03.2013 .godine) upućenog preduzeću Oskar d.d. Novi Travnik. Istim se traži od Oskara da u što kraćem roku odgovori da li je spreman izvršiti znavljanje putem pozajmice bijelog kristalnog šećera sa istekom roka trajanja u petom mjesecu 2013. godine koji se nalazi u vlastitom skladištu Direkcije Matrez Visoko – Arnautovići. Rok trajanja, po izjavi odgovorne osobe, se nalazio na pakiranju odnosno vrećama u kojima je šećer bio upakovan. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je navedeni šećer zaprimljen u vlastito skladište 20.01.2012. godine. Isti je zaprimljen po nalogu direktora Direkcije, iz skladišta "Zvečevo – Lasta" Čapljina temeljem ugovora o skladištenju obnavljanju bijelog kristalnog šećera broj 01-29-4-59/09 od 25.3.2009. godine. Poduzeće Oskar je dopisom od 26.03.2013 godine odgovorio da je saglasan da izvrši znavljanje šećera i da bi isto izvršili do 01.09.2013 godine nakon čega je direktor Direkcije donio odluku o pozajmici bijelog kristalnog šećera preduzeću Oskar d.o.o. Novi Travnik. Sa istim je zaključen ugovor 28.03.2013. godine. Na osnovu prezentovane dokumentacije utvrdili smo da je šećer znavljen u periodu od 27. do 29.08.2013. godine, da je vraćen u istoj količini i da kvalitetom odgovara važećim propisima koji je utvrdila nadležna kontrolna kuća. **Na osnovu navedenog, možemo zaključiti da u ovom dijelu funkcionisanje internih kontrola nije bilo efikasno. Nije vršen adekvatan i dovoljan nadzor nad ovom robom u vlastitom skladištu što je za posljedicu imalo neblagovremeno pokretanje procedura znavljanja navedene robe.**

Uvidom u dokumentaciju, a vezano za **postupanje u skladu sa članom 2. Uredbe o uslovima skladištenja, osiguranja, nabavke, prodaje, znavljanja, intervencijama na domaćem tržištu i nadzora nad federalnim robnim rezervama (u daljem tekstu Uredba), nije nam prezentovana dokumentacija da je tražena i odobrena saglasnost Vlade FBiH za skladištenje robnih rezervi na teritoriji Distrikta Brčko, za koje postoje ugovori o skladištenju robnih rezervi.**

Uvidom u Pregled o izvršenim kontrolama u 2013. godini odjeljenja za robne rezerve utvrdili smo da je Direkcija u skladu sa članom 17. Uredbe provodila kontrolu nad robama koje se nalaze u skladištima prema ugovorima o skladištenju. **Uvidom u dokumentaciju uzetu temeljem uzorka (zapisnike i izvještaja) utvrdili smo da je kontrola vršena, uglavnom, počev od četvrtog mjeseca 2013. godine odnosno drugog kvartala pa do kraja godine. U prvom kvartalu 2013. godine kontrola uglavnom nije vršena izuzev u skladištu Visoka d.o.o Sovići Grude i Oskar d.o.o Novi Travnik. Kontrolu količine roba vršili su uposlenici odjeljenja robnih rezervi a kontrolu kvaliteta roba u najvećem broju slučajeva uposlenici zajedno sa kontrolnom kućom izabranom na tenderu. Članom 19. Uredbe je utvrđeno da u slučaju manjka roba, promjena u kvaliteti i količini roba koje se nalaze u skladištima Direkcija može angažovati ovlaštenu kontrolnu kuću. Međutim, nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je postojao manjak roba ili da je u većini slučajeva bilo promjena kvaliteta roba pa ne možemo u potpunosti potvrditi, u svim slučajevima, opravdanost angažovanja ovlaštene kontrolne kuće.**

Utvrdili smo da su skladištari u skladu sa odredbama ugovora kao i u skladu sa članom 19. Uredbe dva puta godišnje, uz angažiranje ovlaštene kontrolne kuće, vršili kontrolu količine i kvaliteta uskladištenih robnih rezervi.

Direkcija je **u skladu sa** članom 23. Uredbe sačinjavala kvartalne izvještaje (osim za prvi kvartal) o upravljanju robnim rezervama koji trebaju da predstavljaju prikaz ostvarenih prihoda i izdataka poslovanja, stanje obaveza i potraživanja, prikaz stanja robnih rezervi, prodaju i nabavku robe, kontrolu robnih rezervi, premještanje robe, realizaciju odluka i zaključaka Vlade FBiH, osiguranje skladišnog prostora za smještaj robnih rezervi i pregled poduzetih upravnih i drugih postupaka. Iste je Vlada FBiH usvojila zaključcima broj 1538. i 1539. od 16.12.2013. godine. **Do kraja naše revizije nije prezentovano da je u skladu sa članom 36. Zakona o federalnim robnim rezervama, Vladi FBiH dostavljen godišnji obračun sa izvještajem o poslovanju federalnih robnih rezervi sa mišljenjem Savjeta.**

Poslove federalnih robnih rezervi obavljati u skladu sa srednjoročnim programom od pet godina i godišnjim programom sačinjenim i usvojenim od strane Vlade FBiH kako je to regulisano članom 7.; 8. i 9. Zakona o federalnim robnim rezervama.

Skupa sa Vladom FBiH poduzeti aktivnosti na sačinjavanju odgovarajućeg akta ili izmjeni i dopuni postojećih kojim bi se regulisao period znavljanja putem zamjene robnih rezervi.

U cilju znanavljanja zaliha robnih rezervi uskladištenih u vlastitom skladištu u rokovima utvrđenim Odlukom Vlade FBiH o rokovima znanavljanja federalnih robnih rezervi, vršiti redovne kontrole i nadzor uskladištene robe.

Angažovanje ovlaštene kontrolne kuće odabrane tenderom vršiti u slučajevima utvrđenim članom 19. Uredbe o uslovima skladištenja, osiguranja, nabavke, prodaje, znanavljanja, intervencijama na domaćem tržištu i nadzora nad federalnim robnim rezervama (u slučaju manjka roba, promjena u kvaliteti i količini roba koje se nalaze u skladištu).

6. Budžet i izvršenje budžeta za 2013. godinu

Ukupni rashodi i izdaci Direkcije u 2013. godini iznosili su 3.558.137 KM, što je u odnosu na odobreni operativni budžet (4.822.462 KM) izvršenje 73,78%, a u odnosu na zakonski odobrena sredstva (u iznosu 15.517.848 KM) predstavlja izvršenje 23 %. Navedeno manje izvršenje najvećim dijelom odnosi se na neizvršena sredstva odobrena budžetom FBiH za nabavku robnih rezervi putem Terminala FBiH u iznosu od 7.000.000 KM i nabavku robnih rezervi - dizel goriva cca 4.500.000 KM a ista nisu ni odobrena operativnim budžetom za 2013. godinu od strane Federalnom ministarstva finansija (u daljem tekstu Ministarstvo finansija).

Struktura iskazanih rashoda i izdataka je sljedeća: izdaci za nabavku stalnih sredstava 1.674.106 KM, izdaci za materijal i usluge 1.203.920 KM, plaće i naknade troškova zaposlenih 624.542 KM i doprinosi poslodavca i ostali doprinosi 55.569 KM.

Direkcija je u Prijedlogu Dokumenta okvirnog budžeta (sačinjenog u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH) za period 2013-2015. godina, za 2013. godinu planirala ukupne izdatke u iznosu od 13.472.046 KM od čega kapitalni izdaci 10.065.000 KM. U Dokumentu okvirnog budžeta, kod izrade istoga, Direkcija se poziva na Zakon o federalnim robnim rezervama i godišnji program. Međutim, za 2013. godinu godišnji program nije donesen. Uvidom u dokumentaciju na osnovu koje je sačinjen navedeni prijedlog utvrdili smo da je najveći iznos kapitalnih izdataka planiran za nabavku robnih rezervi: dizel goriva i merkantilne pšenice.

Prijedlog budžeta Direkcije za 2013. godinu (u skladu sa Instrukcijom 2. Ministarstva finansija i utvrđene gornje granice rashoda budžetskog korisnika) iznosio je 5.585.235 KM (od čega nabavka robnih rezervi 3.640.000 KM) a sredstva su odobrena budžetom 15.517.848 KM. U okviru odobrenog budžeta za nabavku robnih rezervi odobreno je 13.640.000 KM i to nabavka robnih rezervi u iznosu od 7.000.000 KM putem Terminala FBiH i 6.640.000 KM nabavka ostalih stalnih sredstava - robnih rezervi. Uvidom u dokumentaciju temeljem koje je sačinjen Prijedlog budžeta utvrdili smo da su sredstva za nabavku robnih rezervi planirana za nabavku merkantilne pšenice i dizel goriva. Iako postoji značajna razlika između Prijedloga budžeta Direkcije i odobrenih sredstava Budžetom FBiH, nije nam prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je u skladu sa članom 16. Zakona o budžetima u FBiH, Ministarstvo finansija razmatralo procjene prihoda i zahtjeve za odobrenje rashoda Direkcije za 2013. godinu i da je vršilo konzultacije i pregovore sa istim. Navedenim članom je također utvrđeno da Ministarstvo finansija nakon konzultiranja i pregovaranja sa budžetskim korisnicima predlaže visinu sredstava za svakog budžetskog korisnika i ako tokom razmatranja Nacrta predloženog budžeta dođe do neslaganja između ministra finansija i ministara odgovornih za pojedine budžetske korisnike ili drugih rukovoditelja tijela uprave federalni ministar finansija obavezan je izraditi izvješće za Vladu FBiH koja o tome donosi konačnu odluku. Također, nije nam prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je Direkcija u skladu sa člankom 15. Zakona o budžetima u FBiH uz budžetski zahtjev za odobrenje rashoda podnijela odgovarajuće analize odnosno obrazloženja. Utvrdili smo da je nakon objavljivanja Budžeta FBiH odnosno budžeta Direkcije za 2013. godinu, u skladu sa istim, odjeljenje robnih rezervi sačinilo Prijedlog plana rada i finansijskih potreba robnih rezervi za godišnji program rada u 2013. godini i isti je 12.02.2013. godine upućen direktoru. Međutim, nije prezentovana dokumentacija da je navedeni prijedlog usvojen odnosno da je sačinjen godišnji program. Navedenim prijedlogom nisu bila obuhvaćena sredstva odobrena Budžetom FBiH za 2013. godinu u iznosu od 7.000.000 KM za nabavku robnih rezervi putem Terminala BiH

Na osnovu naprijed navedenog i uzimajući u obzir činjenicu da se poslovi robnih rezervi obavljaju u skladu sa srednjoročnim i godišnjim programom, smatramo da bi Direkcija prilikom izrade Dokumenta okvirnog budžeta i Prijedloga budžeta za narednu fiskalnu godinu, u dijelu koji se odnosi na poslovanje robnim rezervama, trebala vršiti na osnovu prethodno sačinjenog srednjoročnog programa od pet godina kao i godišnjeg programa.

Pregled izvršenja Budžeta za 2013. godinu dan je u prilogu Izvještaja.

Izradu Dokumenta okvirnog budžeta kao i Prijedloga budžeta za narednu fiskalnu godinu vršiti u skladu sa članom 18.; 20. i 21. Zakona o budžetima u FBiH a posebno u dijelu planiranje sredstava za robne rezerve koje je potrebno vršiti u skladu sa prethodno donešenim srednjoročnim programom od pet godina kao i godišnjim programom.

6.1 Kapitalni izdaci

U finansijskim izvješćima za 2013. godinu na poziciji **kapitalnih izdataka** iskazan je iznos od **1.674.106 KM** što u odnosu na Budžetom FBiH odobrena sredstava (**13.665.500 KM**) iznosi **12%**. Odobreni operativni budžet za kapitalne izdatke sa 31.12.2013. godine iznosi 2.842.850 KM (izvršenje 59%). **Iskazani iznos kapitalnih** izdataka odnosi se na nabavku namještaja, računске opreme u iznosu od 7.540 KM i nabavku ostalih stalnih sredstava - robnih rezervi u iznosu od 1.666.566 KM.

Iznos sredstava za kapitalne izdatke odobren Direkciji Budžetom FBiH za 2013. godinu odnosi se na nabavku ostalih stalnih sredstava –robnih rezervi 6.640.000 KM, nabavku robnih rezervi putem Terminala FBiH u iznosu od 7.000.000 KM i nabavku opreme u iznosu od 25.500 KM. Obzirom da Prijedlogom budžeta Direkcije za 2013. godinu nisu predviđena sredstva za nabavku robnih rezervi putem Terminala FBiH i kako odgovorni u Direkciji ističu, da su za navedenu poziciju budžeta saznali tek po objavljivanju Budžeta FBiH za 2013. godinu u „Službenim novinama FBiH“, isti su poduzeli aktivnosti prema Ministarstvu finansija tražeći obrazloženje za navedeno. U obrazloženju Ministarstva finansija od 16.01.2013 godine je navedeno da su sredstva planirana za subvencioniranje nabavke goriva za primarnu poljoprivrednu proizvodnju a da će se realizovati putem Terminala FBiH na način i kriterijima koje će Vlada FBiH definirati u programu utroška. Nakon toga su uslijedile prepiske sa Vladom FBiH i Ministarstvom finansija o tome na koji način se navedena nabavka može realizirati a kao rezultat svih aktivnosti vezano za navedeno Direkcija je načinila Informaciju o nabavi dizel goriva za potrebe Direkcije i istu uputila Vladi FBiH 04.06.2013. godine.

U informaciji je navedeno da je od februara do kraja maja 2013. godine održano niz sastanaka na temu „kako, u skladu sa zakonom, utrošiti sredstva u iznosu od 7.000.000 KM utvrđena Budžetom FBiH za 2013. godinu za nabavku robnih rezervi a da utrošak tih sredstava ide preko Terminala FBiH“. Ističe se da su na sastancima aktivno učestvovali predstavnici Terminala FBiH, Ministarstva finansija, Federalnog ministarstva poljoprivrede i Direkcije. U razgovorima je uključena i Agencija za javne nabavke. Također se navodi da su od Ministarstva finansija dobili odgovor da je najbrža mogućnost da Direkcija izvrši nabavku goriva u svoje ime i uknjiži ga kao interventne robne rezerve, a da Vlada FBiH nakon toga može odlučiti o korištenju ove robe prema namjenama koje se ukažu kao prioritet. Direkcija će nabavku izvršiti raspisivanjem međunarodnog tendera. Na kraju Informacije, moli se Vlada FBiH da istu razmotri i usvoji određene zaključke po osnovu nabavke ovoga goriva i omogući Direkciji da otpočne sa realizacijom nabavke (imenovanjem mješovitog povjerenstvo za nabavku od predstavnika Direkcije i Terminala FBiH, pripremom kvalitetne tenderske dokumentacije sukladno odredbama međunarodnog tendera i u konačnici izabрати najpovoljnijeg dobavljača). Nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je Direkcija Vladi FBiH uz ovu informaciju predložila zaključke. Dana 13.06.2013. godine Vlada FBiH je donijela Zaključak broj 521 kojim prihvata na znanje Informaciju o nabavci dizel goriva za potrebe Direkcije. **Uvidom u operativne mjesečne planove Direkcije koji su dostavljeni Ministarstvu finansija za mjesec avgust, novembar i decembar 2013. godine utvrdili smo da je Direkcija ovu nabavku planirala. Međutim, isti nisu odobreni od strane Ministarstva finansija za navedenu nabavku. Po izjavi odgovornih osoba, Direkcija nije mogla ići u aktivnosti nabavke dok sredstva u operativnom budžetu nisu bila osigurana. Imajući u vidu sve naprijed navedeno kao i da Budžetom FBiH za 2013. godinu odobrena sredstva u iznosu od 7.000.000 KM nisu iskorištena, ne možemo potvrditi efikasnost korištenja navedenih sredstava.**

Vezano za odobrena sredstva za nabavku robnih rezervi, utvrdili smo da je Direkcija tek na kraju trećeg kvartala 2013. godine pokrenula aktivnosti na nabavki dizel goriva za potrebe Direkcije. Prijedlog pokretanja postupka nabavke sa predloženim zaključcima Direkcija je uputila Vladi FBiH 27.09.2013 godine. Vlada FBiH je 23.10.2013. godine donijela Zaključak broj 1143 i zadužila Direkciju da poduzme aktivnosti na pokretanju postupka nabavke dizel goriva BAS EN 590 u vrijednosti od cca 4.500.000 KM. Također, istim je zadužena Direkcija da prije donošenja odluke o skladištenju provjeri mogućnost skladištenja u poduzeću Terminali Federacije i o istom informira Vladu Federacije. **Nakon donošenja navedenog zaključka, direktor Direkcije je 4.11.2013. godine uputio Ministarstvu finansija dopis kojim traži da se na poziciji - nabavka robnih rezervi, osiguraju sredstva u iznosu od 3.365.000 KM za nabavku dizel goriva da bi se realizirale aktivnosti po zaključku Vlade FBiH. Uvidom u finansijski operativni mjesečni plan Direkcije koji su dostavljeni Ministarstvu finansija u skladu sa članom 28. Zakona o budžetima u FBiH za novembar i decembar 2013. godine, utvrdili smo da je Direkcija planirala sredstva na navedenoj poziciji. Međutim, sredstva za nabavku dizel goriva od strane Ministarstva finansija nisu odobrena do kraja 2013. godine. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, imajući u vidu da je Budžet FBiH objavljen već 10.12.2012. godine, a dokumentacija temeljem koje je sačinjen Prijedlog budžeta za 2013. godinu sadrži stavku nabavke naftnih derivata, možemo zaključiti da je Direkcija sa velikim zakašnjenjem pokrenula aktivnosti za nabavku dizel goriva što u konačnici ima za posljedicu neefikasno korištenje budžetskih sredstava.**

U cilju efikasnog korištenja Budžetom FBiH odobrenih sredstava, na vrijeme, odnosno u razumnom roku nakon donošenja Budžeta FBiH, pokrenuti aktivnosti vezano za nabavke po osnovu kapitalnih izdataka kako bi se na vrijeme mogla osigurati sredstva i izvršiti nabavka do kraja fiskalne godine.

6.2 Nabavka robnih rezervi

Na poziciji ostali kapitalnih izdataka - nabavka robnih rezervi u finansijskim izvještajima Direkcije za 2013. godinu, iskazani su izdaci u iznosu od 1.666.566 a isto se odnosi na: nabavku merkantilne pšenice putem sufinansiranja jesenje sjetve rod 2013. godina u iznosu od 1.047.103 KM, nabavku mineralnog gnojiva u iznosu od 275.887 KM, zanaavljanje putem zamjene pilećeg mesnog nareška za pileće paštete u iznosu od 285.660 KM i deterdženta u iznosu od 57.916 KM.

Iako je Zakonom o budžetima u FBiH regulirano da prilikom izrade budžeta, budžetski korisnici donose plan nabavke stalnih sredstava i da isti mora biti usaglašen sa prijedlogom finansijskog plana, utvrdili smo da plan nabavke stalnih sredstava - robnih rezervi za 2013. godinu nije donesen. Uvidom u Prijedlog plana nabavke od 25.06.2013. godine (na koji je saglasnost dao direktor Direkcije) utvrdili smo da se isti odnosi na nabavku materijala, usluga i opreme za potrebe Direkcije a ne sadrži plan nabavke robnih rezervi. Istim je navedeno da će nabavka, skladištenje i kontrola robnih rezervi biti prikazana u Godišnjem programu Direkcije za 2013. godinu te će se Godišnji program smatrati sastavnim dijelom navedenog plana. Godišnji program za 2013. godinu nije donesen.

U godišnjem programu za 2012. godinu planirana je nabavka pšenice putem sufinansiranja jesenje sjetve pšenice koju bi Direkcija otkupila u žetvi 2013. godine. Navedeni program je usvojen od strane Vlade FBiH 23.10.2012. godine. Sufinansiranje se vršilo na način da su Kantonalna ministarstva poljoprivrede (nakon dostavljene obavijesti od strane Direkcije u mjesecu oktobru 2012. godine kojom se navode uvjeti za zaključivanje ugovora Direkcije sa poljoprivrednim proizvođačima koji se bave proizvodnjom merkantilne pšenice na površinama preko 5 hektara) Direkciji, do kraja mjeseca oktobra, dostavila spiskove poljoprivrednih proizvođača koji ispunjavaju tražene uvjete. Navedene spiskove je verificirala Vlada FBiH Zaključkom od 06.11.2012. godine i Direkcija je krajem 2012. godine pokrenula aktivnosti nabavke repromaterijala (mineralnog gnojiva i sjemenske pšenice) i za izdati repromaterijal poljoprivrednim proizvođačima, sa istim je sklopila ugovore o sufinansiranju jesenje sjetve rod 2013. godina. U trećem mjesecu 2013. godine sklopljeni su Aneksi ugovora za dodatnu isporuku mineralnog gnojiva i na temelju istih ispostavljene fakture. Ugovorima je regulirana ugovorena površina zasijane merkantilne pšenice, isporuka u najbližem silosu koji odredi Direkcija, kvalitet isporučene pšenice, minimalna količina po 1ha zasijane površine, kontrola zasijanih površina od strane Direkcije i Ministarstva

poljoprivrede Kantona kao i sudska naplata potraživanja u slučaju ne izmirenja obaveza poljoprivrednih proizvođača. **Nije prezentirana dokumentacija da je vršena kontrola zasijanih površina.** Prezentovan je Zaključak Vlade FBiH broj 902 od 26.08.2013. godine kojim je utvrđena nabavna cijena merkantilne pšenice rod 2013. godina u iznosu od 0,36 KM/kg bez PDV-a. Prezentovani su i Ugovori o kvalitativnim i kvantitativnom prijemu i privremenom skladištenju merkantilne pšenice za ljudsku ishranu, rod 2013. godina koje je Direkcija zaključila sa šest skladištara u sedmom mjesecu 2013. godine. Ugovorima je regulisan prijem pšenice od poljoprivrednih proizvođača, vrijeme skladištenja, parametri kvaliteta pšenice, dokumentacija na osnovu koje se pšenica zaprima u skladište, cijena skladišnine, priznavanje kala i rastura po okončanju ugovora i sredstva osiguranja za količinu i kvalitet uskladištene pšenice. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su skladištari dostavili svu dokumentaciju regulisanu odredbama ugovora. Nakon dostavljanja navedene dokumentacije, odjeljenje za robne rezerve je sačinilo kalkulaciju (obračun) izdanog repromaterijala i primljene pšenice, naturalno i finansijski i istom je utvrđen iznos koji treba platiti poljoprivrednom proizvođaču nakon isporučene pšenice. **Uvidom u pomoćne evidencije i Glavnu knjigu utvrdili smo da je Direkcija po ovom osnovu knjigovodstveno evidentirala na zalihama robnih rezervi iznos od 1.592.067 KM (4.422 tone pšenice) a na kapitalnim izdacima (plaćanje poljoprivrednim proizvođačima) 1.047.103 KM (razlika vrijednosti primljene pšenice i danog repromaterijala).**

Vlada FBiH je Zaključkom od 26.08.2013. godine zadužila Direkciju da izvrši sufinansiranje jesenje sjetve pšenice rod 2014. godina iako prethodno nije donesen Godišnji program za 2013. godinu. Na osnovu navedenog zaključka, Direkcija je poslala obavijest (08.10.2013. godine) kantonalnim ministarstvima poljoprivrede, kojom se pozivaju svi zainteresirani poljoprivredni proizvođači (koji zasijavaju površine iznad 5 hektara) da se do 15.10.2013. godine prijave za program sufinansiranja u Ministarstvo poljoprivrede kantona kako bi ostvarili pravo da učestvuju u programu. Nakon toga Direkcija je pristupila aktivnosti nabavke mineralnog gnojiva u iznosu od 275.887 KM i zaključivanju ugovora o sufinansiranju jesenje sjetve rod 2014. godina sa poljoprivrednim proizvođačima na osnovu spiskova istih dostavljenih od strane kantonalnih ministarstva poljoprivrede. Nabavka mineralnog gnojiva izvršena je u skladu sa procedurama Zakona o javnim nabavkama BiH. **Utvrdili smo temeljem uzorka da je u skladu sa zaključenim ugovorima sa poljoprivrednim proizvođačima od strane usposlenika odjeljenja robnih rezervi i uposlenika kantonalnih ministarstava poljoprivrede vršena kontrola zasijanih površina kod poljoprivrednih proizvođača i o istom sačinjavani zapisnici.**

Nabavka odnosno znavljanje robe putem zamjene pilećeg mesnog nareska za pileće paštete izvršena je temeljem Zaključka Vlade FBiH broj 793 od 25.07.2013. godine. Istim je Direkciji odobrena zamjena 65.220 kg pilećeg mesnog nareska za 65.220 kg pileće paštete zbog nemogućnosti znavljanja istom vrstom robe. U zaključku se navodi da je Direkcija dužna obaviti posao hitno a najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja zaključka i da će Direkcija zaključiti Ugovor o zamjeni radi obnavljanja sa trenutnim skladištarem "Akova Impex" d.o.o. Sarajevo. Utvrdili smo da je dopisom od 12.09.2013. godine "Akova Impeks" d.o.o Sarajevo obavjestila Direkciju da je u skladu sa Ugovorom završila sa proizvodnjom potrebne količine. Prezentovan je i Zapisnik od 12.09.2013. godine koji su sačinile ovlaštene osobe odjeljenja robnih rezervi Direkcije o nadzoru uskladištene robe kod navedenog skladištara kojim je potvrđeno da je uskladištena novoproducedena količina pileće paštete. Za navedeno, skladištar je ispostavio fakturu od 07.10.2013. godine na iznos od 285.660 KM sa PDV-om. Za navedeni iznos troška nabavke, u skladu sa važećim propisima, uvećana je knjigovodstvena vrijednos navedenih robnih rezervi.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, prilikom izrade budžeta donijeti plan nabavke stalnih sredstava (stalnih sredstava za potrebe Direkcije i stalnih sredstava – robnih rezervi) i isti usaglasiti sa prijedlogom finansijskog plana.

7. Imovina, obaveze i izvori sredstava

Na dan 31.12.2013. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti u iznosu od 19.970.248 KM

(otpisana vrijednost 272.143 KM), kratkoročna potraživanja u iznosu od 17.842.258 KM, kratkoročni plasmani 1.546.420 KM, kratkoročne tekuće obaveze 5.233.656, kratkoročna razgraničenja 13.346.686 KM, izvori stalnih sredstava 19.970.248 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.487.377
Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine dan je u Prilogu Izvještaja.

7.1 Imovina (gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja, stalna sredstva)

Najznačajnije stavke iskazanih kratkoročnih potraživanja odnose se na ostala potraživanja u iznosu od 3.947.890 KM po osnovu datih robnih rezervi na znavljanje (dat nalaz u poglavlju Obavljanje poslova iz nadležnosti Direkcije) i sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 11.801.095 KM.

Što se tiče **sumnjivih i spornih potraživanja** prezentovano je da su sva navedena potraživanja utužena izuzev potraživanja iz 2001. godine u iznosu od 3.553.927 KM koja se odnose na potraživanja od bivšeg Federalnog ministarstva odbrane temeljem pozajmica dizel goriva danog istom na osnovu zaključaka Vlade FBiH. U 2012. godini Direkcija se obraćala Federalnom ministarstvu finansija sa zahtjevom za davanje suglasnosti za otpis navedenog potraživanja a isto ih je dopisom od 22.08.2012 godine uputilo na Vladu FBiH. **Vlada FBiH je Zaključkom broj 1535 od 16.12.2013. godine zadužila Federalno ministarstvo finansija da sagleda zakonske mogućnosti te Vladi Federacije BiH dostavi prijedlog za otpis nenaplativih potraživanja koja opterećuju bilansu stanja Federalne direkcije robnih rezervi.**

Potraživanja po osnovu kratkoročnih plasmana odnose se na potraživanja od Hercegovačke banke za blokirana novčana sredstva u iznosu od 1.546.420 KM.

Iskazana **stalna sredstva** se odnose na robne rezerve u iznosu od 19.916.375 KM i opremu iskazanu u iznosu od 53.128 KM. U odnosu na 2012. godinu, najznačajnije povećanje zaliha robnih rezervi odnosi se na izvršenu nabavku putem sufinansiranja merkantilne pšenice rod 2013. godina u iznosu od 1.592.067 KM a smanjenje zaliha za date robne rezerve u znavljanje u iznosu od 3.947.890 KM.

Skupa sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom finansija nastaviti aktivnosti na rješavanju potraživanja iz ranijeg perioda koja se odnose na potraživanja od bivšeg Federalnog ministarstva odbrane.

7.2 Popis imovine, potraživanja i obaveza

U skladu sa Upustom za rad popisnih komisija i obavljanja priprema za popis u Federalnoj Direkciji robnih rezervi, direktor Direkcije je 11.12.2013. godine donio Rješenje broj 01-14-5-86-1 o imenovanju Komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, obaveza, potraživanja, blagajne, novčanih sredstava i mjenica u Federalnoj direkciji robnih rezervi za 2013. godinu. Komisija je izvršila popis i 03.02.2014. godine podnijela direktoru Izvještaj o izvršenom redovnom godišnjem popisu na dan 31.12.2013 godine na koji je direktor dao saglasnost.

U Izvještaju je navedeno da će Povjerenstvo nakon knjiženja u Glavnoj knjizi Riznice načiniti pregled obaveza i potraživanja što je isto i uradilo 18.02.2014. godine. Uvidom u navedeni pregled utvrdili smo da je popis potraživanja i obaveza dat samo kroz pregled potraživanja i obaveza po grupama konta a nije izvršen popis po kupcima odnosno dobavljačima osim popisa sumnjivih i spornih potraživanja. Na temelju prezentovane dokumentacije a temeljem uzorka utvrdili smo da je Direkcija u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, prije sastavljanja finansijskih izvještaja vršila usaglašavanje obaveza i potraživanja putem izvoda otvorenih stavki. Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da je popis potraživanja i obaveza u potpunosti izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U Izvještaju o popisu je također navedeno da su dostavljene popisne liste izvršenog popisa robnih rezervi za robe koje se nalaze u iznajmljenim skladištima, sukladno Zakonu o Federalnim robnim rezervama i zaključenim ugovorima o skladištenju. U istom je dat tabelarni pregled stanja zaliha robnih rezervi u unajmljenim skladištima gdje stanje po popisu odgovara knjigovodstvenom stanju (naturalno) osim kod skladištara „Mix“ d.o.o. Orašje i „Visoka“ d.o.o. Grude. Za navedena skladišta Komisija je utvrdila da su isti prema zapisnicima od 31.12.2013. godine iskazali manjak pšenice, kukuruza i goriva u iznosima koji

odgovaraju članu 9. tačka 1. i članu 17. tablica 2. Uredbe Vlade FBiH o priznavanju rastura, kala, kvara i loma na robama federalnih robnih rezervi („Službene novine FBiH“ broj 4/01). Komisija je predložila da se manjak po popisu ne evidentira kao manjak već da se u potpunosti prihvati zapisnik skladištara, da se knjigovodstveno stanje umanjuje za navedene razlike te skladištari odobre za navedene količine. Utvrdili su da je na osnovu navedenog, u Glavnoj knjizi Trezora 28.01.2014. godine izvršeno smanjenje zaliha robnih rezervi i izvora sredstava za izvršeni obračun evaporacije u iznosu od 357 KM i za obračun kala 20.815 KM. Prema prezentovanoj dokumentaciji utvrdili su da je popisu robnih rezervi u iznajmljenim skladištima prisustvovao po jedan uposlenik Direkcije.

Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Komisija za popis izvršila popis i usklađivanje knjigovodstvenog stanja potraživanja i obaveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom u skladu sa članom 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članu 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članu 69. i 70. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Popis potraživanja i obaveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom vršiti u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članu 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članu 69. i 70. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

8. Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH

Uvidom u dokumentaciju vezano za provođenje postupaka nabavke roba koje se odnose na 2013. godinu konstatovano je da se ne može potvrditi ispravnost provedbe **konkurentskog postupka sa objavom obavijesti o nabavki goriva za potrebe Direkcije u iznosu od 10.417 KM**. Naime, uvidom u tendersku dokumentaciju utvrdili su da obrazac broj 2 (obrazac za cijenu ponude) ne sadrži iznos, obim ili količinu kako je to regulisano članom 13. Zakona o javnim nabavkama BiH. Iste sadrži samo cijenu a za količinu je navedeno „po potrebi“. Takođe, u zaključenom Ugovoru sa odabranim ponuđačem navedeno je da je predmet ugovora stalna isporuka (točenje goriva) za službena vozila kupca u 2013. godini, istim je navedeno da se prodavac obavezuje kupcu isporučiti gorivo iz predmeta Ugovora na sopstvenim crpkama po cijeni iz ponude. Ugovorom nije navedena vrijednost ugovora o javnoj nabavki kako je to regulisano članom 6. tačkom 5. Zakona o javnim nabavkama BiH. Krajem 2013. godine Direkcija je provela proceduru za nabavku goriva za potrebe Direkcije za 2014. godinu. Također su utvrdili da je i ta procedura nabavke provedena na potpuno isti način kao i prethodno navedena.

Iz svega naprijed navedenog ne možemo potvrditi da su se kod ove nabavke dosljedno primjenjivale odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH.

Tendersku dokumentaciju sačinjavati u potpunosti u skladu sa članom 13 stav 3 Zakona o javnim nabavkama, kojim je utvrđeno šta tenderska dokumentacija u najsazetijem obliku sadržava. Takođe Ugovor treba da sadrži vrijednost ugovora o javnoj nabavci u skladu sa članom 6 tačka 5 Zakona o javnim nabavkama BiH.

9. Komentar

Federalna direkcija robnih rezervi, u ostavljenom roku, očitovala se na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Federalne direkcije robnih rezervi za 2013. godinu dopisom broj 04-14-9-682-8/13 od 13.5.2014. godine. U očitovanju je navedeno da se slažu sa istim i da nemaju primjedbi.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:

Jadranka Nova dipl.oec.

Član tima:

Vedran Zovko, dipl. oec.

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Direkcije za 2013. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- 1. U skladu sa članom 7. Zakona o federalnim robnim rezervama po kojem su programi (srednjoročni od pet godina i godišnji) državna tajna, sačinti akt o tajnosti dokumenata kojim bi se utvrdilo čuvanje, pristup i postupanje sa aktima i dokumentacijom okvalificiranim kao tajni ili povjerljivi.*
- 2. Poslove federalnih robnih rezervi obavljati u skladu sa srednjoročnim programom od pet godina i godišnjim programom sačinjenim i usvojenim od strane Vlade FBiH kako je to regulisano članom 7.; 8. i 9. Zakona o federalnim robnim rezervama.*
- 3. U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, prilikom izrade budžeta donijeti plan nabavke stalnih sredstava (stalnih sredstava za potrebe Direkcije i stalnih sredstava – robnih rezervi) i isti usuglasiti sa prijedlogom finansijskog plana.*
- 4. Skupa sa Vladom FBiH nastaviti aktivnosti vezano za obrazovanje Savjeta kao stručnog i savjetodavnog tijela Direkcije u skladu sa članom 26. Zakona o federalnim robnim rezervama.*
- 5. U cilju efikasnog korištenja Budžetom FBiH odobrenih sredstava, na vrijeme, odnosno u razumnom roku nakon donošenja Budžeta FBiH, pokrenuti aktivnosti vezano za nabavke po osnovu kapitalnih izdataka kako bi se na vrijeme mogla osigurati sredstva i izvršiti nabavka do kraja fiskalne godine.*
- 6. U cilju dosljedne primjene zakona i ostalih propisa, potrebno je poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola kao i uspostavljanja efikasnijeg nadzora nad djelovanjem postojećeg sistema internih kontrola.*
- 7. Popis potraživanja i obaveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom vršiti u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članu 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članku 69. i 70. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*
- 8. Izradu Dokumenta okvirnog budžeta kao i Prijedloga budžeta za narednu fiskalnu godinu vršiti u skladu sa članom 18.; 20. i 21. Zakona o budžetima u FBiH a posebno u dijelu planiranje sredstava za robne rezerve koje je potrebno vršiti u skladu sa prethodno donešenim srednjoročnim programom od pet godina kao i godišnjim programom.*
- 9. Potrebno je donijeti vlastite Računovodstvene politike radi specifičnosti obavljanja poslova sa robnim rezervama (u sistemu obračuna PDV-a, obračun kala, rastura, kvara i loma i slično).*
- 10. Skupa sa Vladom FBiH poduzeti aktivnosti na sačinjavanju odgovarajućeg akta ili izmjeni i dopuni postojećih kojim bi se regulisao period znavljanja putem zamjene robnih rezervi.*
- 11. U cilju znavljanja zaliha robnih rezervi uskladištenih u vlastitom skladištu u rokovima utvrđenim Odlukom Vlade FBiH o rokovima znavljanja federalnih robnih rezervi, vršiti redovne kontrole i nadzor uskladištene robe.*
- 12. Angažovanje ovlaštene kontrolne kuće odabrane tenderom vršiti u slučajevima utvrđenim članom 19. Uredbe o uslovima skladištenja, osiguranja, nabavke, prodaje, znavljanja, intervencijama na domaćem tržištu i nadzora nad federalnim robnim rezervama (u slučaju manjka roba, promjena u kvaliteti i količini roba koje se nalaze u skladištu).*
- 13. Skupa sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom finansija nastaviti aktivnosti na rješavanju potraživanja iz ranijeg perioda koja se odnose na potraživanja od bivšeg Federalnog ministarstva odbrane.*
- 14. Tendersku dokumentaciju sačinjavati u potpunosti u skladu sa članom 13 stav 3 Zakona o javnim nabavkama, kojim je utvrđeno šta tenderska dokumentacija u najsazetijem obliku*

sadržava. Takođe Ugovor treba da sadrži vrijednost ugovora o javnoj nabavci u skladu sa članom 6 tačka 5 Zakona o javnim nabavkama BiH.

IV. PRILOG
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Pregled rashoda budžeta za 2013. Godinu
Naziv institucije: Federalna direkcija robnih rezervi

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat 4/2x100
		u predhodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5)	1.832.348	1.939.732	1.884.031	31.683	102
1. Plate i naknade troškova zaposlenih	638.098	651.299	624.542	-13.556	98
Bruto plate i naknade	530.279	554.550	529.233	-1.046	100
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	107.819	96.749	95.309	-12.510	88
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	55.680	58.228	55.569	-111	100
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.158.570	1.230.205	1.203.920	45.350	104
Putni troškovi	8.000	5.081	4.557	-3.443	57
Izdaci za energiju	10.000	10.555	9.124	-876	91
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	13.460	16.829	17.666	4.206	131
Nabavka materijala i sitnog inventara	5.600	5.338	5.686	86	102
Izdaci za usluge prevoza i goriva	45.500	206.876	108.260	62.760	238
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	920.500	890.360	974.183	53.683	106
Izdaci za tekuće održavanje	10.500	18.038	13.542	3.042	129
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	57.010	41.748	28.204	-28.806	49
Ugovorene i druge posebne usluge	88.000	35.380	42.698	-45.302	49
4. Tekući transferi					
Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
Tekući transferi pojedincima					
Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
Subvencije javnim poduzećima					
Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima					
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući rashodi					
5. Izdaci za kamate i ostale naknade					
Kamate na pozajmice primljene kroz državu					
Izdaci za inozemne kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje					
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
B. Kapitalni izdaci (6+7)	13.665.500	1.245.695	1.674.106	-11.991.394	12
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	13.665.500	1.245.695	1.674.106	-11.991.394	12
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada					
Nabavka građevina					
Nabavka opreme	25.500	12.813	7.540	-17.960	30
Nabavka ostalih stalnih sredstava	13.640.000	1.232.882	1.666.566	-11.973.434	12
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje					
7. Kapitalni transferi					
Kapitalni transferi drugim nivoima vlade					
Kapitalni transferi pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi javnim poduzećima					
Kapitalni transferi privatnim poduzećima i poduzetnicima					
Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
Kapitalni transferi u inozemstvo					
C. Ostale isplate (8)					
8. Izdaci za finansijsku imovinu					
Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima					
Pozajmljivanje javnim poduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnim poduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica privatnim poduzećima i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					

D. Tekuća rezerva					
RASHODI (A+B+C+D):	15.517.848	3.185.427	3.558.137	-11.959.711	23

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu odobrilo dana 27.2.2014.godine

Direktor

Tončo Bavrka

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine			
Naziv institucije: Federalna direkcija robnih rezervi			
Opis	31.12.2012	31.12.2013	Procentat (3/2)
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročnapotraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	15.448.451	20.122.813	130%
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	2.947	3.001	102%
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	13.681.898	17.842.258	130%
4.Kratkoročni plasmani	1.546.420	1.546.420	100%
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	217.186	731.134	337%
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	22.497.411	19.970.248	89%
9.Stalna sredstva	22.738.934	20.242.391	89%
10.Ispravka vrijednosti	241.523	272.143	113%
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)			
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA:	37.945.862	40.093.061	106%
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	13.961.074	18.635.436	133%
19.Kratkoročne tekuće obaveze	4.606.470	5.231.688	114%
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema djelatnicima	59.225	55.094	93%
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	9.295.379	13.348.674	144%
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)			
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	23.984.788	21.457.625	89%
28.Izvori stalnih sredstava	22.497.411	19.970.248	89%
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	1.487.377	1.487.377	100%
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA:	37.945.862	40.093.061	106%

Rukovodstvo je Bilancu stanja na dan 31.12.2013.godine odobrilo dana 27.2.2014.godine

Direktor

Tončo Bavrka